

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Quæ generatim ad hæc prouincialia decreta, & alia pertinent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

exigenda erit pecunia, nullo modo ad Episcopum perueniat; in eius-
uè commoda quauis ratione conuertatur, sed idem Episcopus parte pe-
cuniæ, quæ tertiam non superet, assignata delatori, reliquam pijs ope-
ribus, aut locis, quibus ei uidebitur, omninò attribuat.

4 Quam pecuniam, si qui piorum locorum, aut operum administra-
tores intrà mensem ab eo die, quo solui debet, numerandam non exe-
gerint; ea Seminario iam nunc adiudicata intelligatur.

5 Notarius autem, qui attributionis instrumenta confecerit, triduo
ea de re loca pia, quorū intererit, admoneat alioqui eis sua pecunia sa-
tisfaciat.

6 Multas uerò, quæ ob delicta Ecclesiastica, uel mixti fori, laicis, à
iudicibus Ecclesiasticis irrogabuntur, ad hunc modū diuidi uolumus.

Vt tertia parte pijs locis, aut operibus, eadem, qua supra diximus, cō-
ditione addicta, tertia ad fiscum principum sæcularium pertineat: re-
liquum accusatori detur.

7 Quibus uerò tūm Clericis, tūm laicis pecuniæ multa imponenda
fuerit, si sint soluendo, ne eis pœnam remittant Episcopi, nisi graui de
causa, quod iudicium eorum conscientia periculo sit, sin inopes sint,
pecuniam aliqua alia salutari pœna commutent, quæ eius generis sit,
ut peccatorum uulnera contrarijs remedijs curentur.

Quæ generatim ad hæc decreta Prouincialia
& alia pertinent.

S Y M M A R I V M.

- 1 Decretis his Conciliaribus concessa Episcopis facultas, eorumque mi-
nistris, gratis est concedenda.
- 2 Facultas ipsa Episcopis concessa, in quibus ad suos Vicarios extendi-
tur, & in quibus non.
- 3 Decretorum Conciliarium declaratio, & interpretatio Metropolita-
no reseruata.
- 4 Decreta, in quibus ad Ecclesias Ambrosianas extendenda: & in
quibus non.
- 5 Eorum publicatio, & affixio, ubi, & quomodo facienda, & quando
valere incipiat.
- 6 Lectio eorundem in Synodo.
Quoque alio tempore. 8. & seq.
Decreta ad Ecclesiasticos quoscumque laicos pertinentia, ubi, & quan-
do legenda, & denuncianda. 9. 10.
- 7 Aseruatio illorum ubi facienda.

Decretis

- 11 *Decretis his, & alijs sanctionibus publicandis, certus dies præscriptus, ab Episcopo mutari potest.*
Morum non obseruantium pœna. 13.
- 12 *Mulctæ, decretis Conciliaribus constitutæ, nec certis locis attributæ, Sacristiæ, vel fabricæ, tantum applicandæ.*
- 14 *Gratiæ Deo agendæ, pro rebus Conciliaribus benè peruentis.*
- 15 *Abusus quavis causa in Indulgentias introducti à Metropolitano ad Summum Pontificem deferendi.*
- 16 *Cathedralibus Ecclesijs, quarum fructus tenues, vt prospiciatur, quid in Synodo actum.*
- 17 *Constitutiones, & priuilegia Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum recognoscenda, an repugnent decretis Tridentini Concilij.*
- 18 *Postulatio faciendâ à Summo Pontifice per Comprovinciales Episcopos ita habenda, ac si in Sessione facta fuisset.*
- 19 *Decreta omnia sanctæ Romanæ Ecclesiæ iudicio, & auctoritati subiiciuntur.*

Vidquid consensus, approbationis, sententiæ, uel alio huiusmodi nomine, Episcopi ex facultate, in hac Synodo eis permissa, concesserint, & ab ipsis, & ab eorū quibusuis ministris, gratis omninò detur.

Quicquid consensus, approbationis, facultatis, licentiæ uel alio huiusmodi nomine ex huius, uel superiorum Conciliorum Prouincialium decretis ab Episcopo impetrandum est, eiusuè auctoritate concedendum, id, & ab ipso, & ab eius Cancellario, & quibusuis ministris gratis omninò semper detur, etiam quò ad scriptionem attinet.

2 Quamcumque facultatem ex decretis in hac sacra Synodo editis, habent Episcopi, eam ipsos per suos Vicarios exequi posse uolumus: nisi in ijs, quæ propriè ad ordinem Episcopalem pertineant, aut in quibus Vicarij à sacris Canonibus, aut à Concilio Tridentino, uel a nobis expressè exclusi sunt.

Quamcumque facultatem ex decretis in hac tertia Prouinciali Synodo Mediolanensi à nobis editis, habent Episcopi; eam, ipsos per suos Vicarios generales exequi posse uolumus: nisi in ijs, quæ propriè ad ordinem Episcopalem pertineant: aut in quibus Vicarij à sacris Canonibus, aut à Concilio Tridentino, uel à nobis expressè exclusi sunt.

Quæcumque facultatè ex decretis in hac Prouinciali Synodo Mediolanensi sexta per nos editis habent Episcopi, eam ipsos per suos Vicarios generales, aut per alios, quibus concesserint, & delegarint, exequi

1. De Pœnis & alijs, quæ generatim ad has Constit. pertinent.

4. De foro Episcopali.

1. Ibidem.

3 Que gener. ad hæc dec. & ad alia pert.

4. & 5. de eodem.

6. De eodem.

qui posse uolumus; nisi in ijs, quæ propriè ad ordinem Episcopalem pertineant; aut in quibus Vicarij à sacris Canonibus, aut à Concilio Tridentino uel à nobis expressè exclusi sint.

1. Ibidem.

3 Si his decretis ante alteram Mediolanensis prouinciæ Synodum, ulla difficultas orta fuerit, eius, & omnium quæ ipsis decretis continentur, interpretationem, & explicationem Metropolitanò referuamus; salua semper Sedis Apostolicæ auctoritate.

3. Ibidem ijsdem uerbis.

2. Ibidem.

Si quæ in his decretis difficultas orta ante erit quàm alia Mediolanensis Prouinciæ Synodus habeatur; eius difficultatis, tum omnium, quæ ipsis decretis tradita sunt, interpretationem, & explicationem nobis referuamus: salua semper Sedis Apostolicæ auctoritate.

4. Ibidem.

5. Ibidem ijsdem uerbis.

Si in his decretis ante alteram Mediolanensis Prouinciæ Synodum ulla difficultas orta erit, eius declarationem, tum uerò præterea omnium, quæ eisdem decretis continentur, interpretationem, & explicationem nobis, & successoribus nostris Archiepiscopis, perpetuo referuamus; salua semper Sedis Apostolicæ auctoritate.

6. Ibidem.

Si in his decretis ante alteram Mediolanensis Prouinciæ Synodum, ulla difficultas orta erit, eius declarationem, tum uerò præterea omnium, quæ eisdem decretis continentur, interpretationem, & explicationem nobis usque ad proximam futuram Prouincialemque Synodum referuamus; salua semper Sedis Apostolicæ auctoritate.

1. Ibidem.

4 Quidque de sacramentorū administratione, Missæ celebratione, diuinorumque officiorum modo, & ratione in hac Synodo decreuimus, id neque ad Mediolanensem Ecclesiam, quæ sancti Ambrosij præscripto, & instituto, proprios ritus, ac ceremonias habet; neque ad cæteras, quæcumque eodem iure, ac modo, ex antiquissimo tempore sacra facere consueuerunt, in ijs, quæ eius institutis, ritibus, ac ceremonijs expressè aduersantur, pertinere uolumus. Cæteris uerò, & Mediolanensis Ecclesia, & quæ eiusdem ritibus utuntur, æquè teneantur, atque alia, quæ in Prouincia nostra sunt, Ecclesiæ.

3. Idem ijsdem uerbis.

4. 5. 6. Idem ijsdem uerbis.

Quæcumque etiam de sacramentorum administratione Missæ sacrificij celebratione, diuinorumque officiorū modo, & ratione in hac, & superioribus Prouincialibus Synodis decreuimus, ea planè omnia, & singula ad Metropolitanam etiam, cæterasque quascumque Ecclesias, ritu Ambrosiano utentes pertinere sancimus, ac declaramus; nisi si quid eiusmodi erit, quod, uel per nos, uel deinceps per successores nostros Archiepiscopos nominatim, speciatimque declaretur, Ambrosianis ipsis ritibus, institutisue expressè aduersari.

1. Ibidem.

3. 4. 5. Ibidem, & idem.

5 Ut nemini eorum, quæ in hac sancta Synodo decreta sunt, ignorantiam excusare liceat; edicimus, ut ex quo primum die edita, in ualuis Metropolitanæ Ecclesiæ proposita fuerint, ad duos menses, omnes se, &

se, & his decretis; & si contrā fecerint, pœnis, quæ eis continentur, teneri intelligant.

Ab eo etiam affixionis die eorum decretorum temporis initium sumendum decernimus, quibus aliquid intrā certum tempus præstari iubemus.

Vt autem, quæ in hac Prouinciali Synodo decreta sunt, ad ea præstanda, illa ignorantie excusatione nemini huius prouinciæ homini uti liceat; illud edicimus, ut quo primum die in lucem emissâ, ad nostræ Metropolitanæ Ecclesiæ ualuis affixa erunt, tunc duorum mensium spatio omnes se, & his decretis, & si contra quidquam admiserint, pœnis, ac mulctis, quæ in eis constitutæ sunt, obstrictos esse sciant. 2. Ibidem.

Ab eo etiam affixionis, & promulgationis die tempus eorum decretorum inchoari decernimus, quibus certo præscripto dierum spacio aliquid præstari iustum est.

Vt nemini eorum, quæ in hac sexta Prouinciali nostra Synodo, à nobis decreta sunt, ignorantia excusare liceat; edicimus, ut ea, quæ primū die de illis edictum promulgationis Ecclesiæ Metropolitanæ ualuis propositum erit, ad duos menses, omnes se, & his decretis, & si contrā fecerint, pœnis, quæ eis continentur, teneri intelligant. 6. Ibidem.

Ab eo etiam affixionis die eorum decretorum temporis initium sumendum decernimus, quibus aliquid intrā certum tempus præstari iubemus.

6 Iubebunt præterea singuli Episcopi, si eis expedire uidebitur, ea omnia, suæ quoque Cathedralis Ecclesiæ ualuis affigi; & proxima sua Diœcesana Synodo legi, ac recitari; quo studiosius eorum præcepta omnium animis inculcentur. 1. Ibidem.

Vnusquisque præterea Episcopus ea omnia in proxima Diœcesana Synodo legi, ac recitari iubebit; & si ita expedire censuerit, suæ etiam Cathedralis Ecclesiæ ualuis proponi: quò studiosius omnium animis præcepta eorum tradantur. in 3. 4. & 5. legitur eorum præcepta fixa inhereant. 2. Ibidem.

Vnusquisque præterea Episcopus, ea in proxima Diœcesana Synodo, ad præscriptum sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini promulgari iubebit; & quò studiosius omnium animis eorum præcepta fixa inhereant, singule etiam Cathedrales, & Collegiatæ, & Parochiales Ecclesiæ huius Prouinciæ has nostras Constitutiones aliquo loco collocatas perpetuò asseruent. 3. 4. 5. Ibidem, & idem.

7 Singule etiam Cathedrales, & Collegiatæ, & Parochiales Ecclesiæ huius prouinciæ, has constitutiones certo aliquo loco collocatas, perpetuò asseruent. 6. Ibidem.

8 Episcopi singulis quatuor anni temporibus, si id opportunum censuerint, 1. 2. 3. 4. 5. 6. Idem ibidem.

1. Ibidem.

uerint, legi iubeant coram se, & Canonicis Ecclesie Cathedralis, & collegiatarum, omnia ea, quae de vita, & honestate Clericorum, deque diuinorum officiorum celebratione in hac nostra Prouinciali Synodo statuta fuerint; ut ea crebro repetita, facilius in mores inducantur.

9 Quaecumque uel ad Cleri, uel ad populi conformandos mores, ad Ecclesiasticamque omnem disciplinam retinendam, Prouincialibus, aut Dioecesanis Synodis à nobis, aut à coepiscopis nostris sancita sunt, ex illis eò uberior, Deo iuuante, fructus existet, quò sepius, uel promulgatione, uel certe lectionis studio inculcata, ijs notiora fient, à quibus illa, & sciri, & animo comprehendi, reque ipsa praestari oportet.

Episcopus igitur, praeter alia, quae hoc de genere alia decreta sunt, & Canonicis, & Parochis, & reliquis Clericis certum tempus statuat, quo omnia, quaecumque ijs Prouincialibus, Dioecesanisque decretis de ijs constituta sunt, illis legantur; ita ut, quae decretorum partes ad Canonicae disciplinae pertinent, Canonici; & quae causa sua constitutiones late sunt, Parochi, & Clerici itidem, & ij omnes, quae ad uniuersum Clerum spectant, illas, lectione repetita, animo comprehendentes, praescriptas munerum suorum partes singuli studiosius exequantur. Si quis autem eorum aliquando, Episcopi iussu, interrogatus, illas per negligentiam, aliamuè culpam ignorarit, pro eius culpa, & personae ratione illum Episcopus corripit, aut alias praeterea cum eodem agat. In seminario quoque itidem seruetur, ut earum, uel institutis, uel praecipis Clerici informentur.

10 Quae uerò decretorum partes ad laicos attinent, illas summatim vulgari sermone expressas, & certis anni temporibus distributas, prout usu uenerit, à Parochis denunciari iubeat: quò sepius inculcata, seruentur diligentius.

11 Quibus Prouincialium nostrorum Conciliorum est aliquis adscriptus dies, quo, uel summorum Pontificum sanctiones, uel Tridentinas, Prouincialesuè Constitutiones promulgari iustum est; illis decretis certum praescriptum diem eam promulgationem mutari ab Episcopo liceat, certumque alium constitui: quo die, singulis annis in sua Dioecesi id opportunius praestari posse censeat.

12 Quibus in decretis multa ijs nominatim constituta sunt, qui dignitates, aut Canonicatus obtinent, nec certis locis attributa, usus sacristiae, aut fabricae illorum Ecclesiae ab Episcopo attribuantur.

Neque uerò eas ad alium usum conuerti, neque easdem remitti; nec praeterea de ijs ipsis, etiam ab uniuerso Capitulo transigi liceat, nisi Episcopi auctoritate.

2. Ibidem.

13 Quaecumque his nostris, alijsuè superiori Synodo Prouinciali editis constitutionibus, decretisue sancita sunt, ea omnia in sua quisque Episcopus

scopus Diœcesi, diligenter obseruet; & ab alijs, quorum interest, seruanda curet omnibus iuris remedijs.

His decretis, Constitutionibusque in Concilio Prouinciali quarto sancitis, ac promulgatis, quicumque vel vniuersi, vel singuli, quorum interest, non paruerint, aut aliquid contrâ commiserint, admiserintuè: ij multas, & pœnas luant, ijs ipsis decretis sancitas, ac alias præterea ex Ecclesiasticis, Conciliaribusque sanctionibus, & Canonum iure præscriptas: compellanturque præterea ad parendum, omnibus iuris remedijs.

Omni Episcopalis sollicitudinis officio, studioque vigilanti Episcopi, pro sui muneris ratione, in eam curam incumbant, vt quæcumque & in superioribus nostris Concilijs, & in hac quinta Synodo Prouinciali, decreta, constitutaque sunt, diligentem, atque adeò omnem executionem, quemadmodum par est, planè habeant. Quicumque verò vel vniuersi, vel singuli, quorum interest, non paruerint, aut aliquid contrâ commiserint, admiserintuè, ij multas, & pœnas luant, ijs ipsis decretis sancitas, tum alias præterea Ecclesiasticis, Conciliaribusque sanctionibus, & Canonum iure præscriptas. Compellanturque præterea ab Episcopo ad parendum omnibus iuris remedijs, alijs etiam pœnis, & censuris constitutis, & irrogatis pro arbitrio suo.

14 Maximas Deo gratias agere debemus, quod, quæ pro communi Prouinciæ salute hoc tempore statuenda videbantur, ad optatum exitum perducta sint, quodque eiusdem beneficio principes vniuersæ Prouinciæ ij obtigerunt, à quibus omnem opem, auctoritatem, & auxiliũ in eis exequendis, quæ sancita sunt, iure optimo sperare, & expectare liceat, quod, ut ex animo, ac summo studio præstent, pro nostri officij munere, eos vehementer hortamur; & per viscera Domini nostri Iesu Christi obsecramus.

15 Ex præcepto sacri Tridentini Concilij collegimus, & cognouimus abusus omnes, qui in Indulgentias ex superstitione, ignorantia, irreuerentia, aut quauis causa in Prouincia Mediolanensi irrepserunt; vt Metropolitanus de ijs, ex sententia Synodi, ad summum Romanum Pontificem referat. Cuius auctoritate, & prudentia constitutis ijs, quæ huic Prouinciæ nostræ expedire videbuntur, fideles salutarem indulgentiarum fructum piè, & sanctè percipiant.

16 Actum est diligenter à nobis ex præscripto sacri Tridentini Concilij, quæ ratio iniri posset, vt aliquæ Ecclesiæ Cathedrales Prouinciæ nostræ Mediolanensis, quarum sunt tennes fructus, ita nouis prouentibus augerentur; ut, & ad illarum necessitatem, & ad Episcopalem dignitatem satis essent. Eam autem rationem nomine Synodi Metropolitanus ad Sanctiss. D. N. referat, qui cognita rei necessitate, pro sua prudentia,

4. Ibidem.

5. Ibidem.

1. Ibidem.

1. Ibidem.
Sess. 25. De
Inuoc. vener.
& Reliquiar.

Ibidè Sess. 24
cap. 13.

1. Ibidem.

dentia, & pietate, & Episcopis, & Ecclesijs consulere poterit.
 17 Episcopi, duobus adhibitis de Capitulo illius Ecclesie, cuius res agitur, quorum alter suo, alter Capituli iudicio deligatur, statuta, constitutiones, priuilegia, & indulta Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum recognoscentes, accuratè videant, an in illis quidquam sit, quod ab ipsis sacri Concilij Tridentini decretis sit alienum; ad quorum prescriptum omnia, & ex Constitutione Sanctissimi D. N. Pij III. & ex eodem Concilio, corrigant, & emendent. Quod si Episcopo, & Canonicis aliqua de ijs acciderit dubitatio, ad Metropolitanum referat: qui à Summo Romano Pontifice explicationem eorum postulet, quæ difficultatem habere videbuntur.

1. 2. 3. Ibid.

18 Quia multa à Summo Romano Pontifice, & publicè totius Prouinciæ Mediolanensis, & priuatè singularum Ecclesiarum utilitatis causa petenda sunt; decernimus: vt quicquid ab eius sanctitate communibus nostris, & qui adsunt, Prouincialium Episcoporum litteris postulabitur, id huius Synodi nomine, & auctoritate ita factum intelligatur, perinde ac si in Sessione publicè postulatum esset.

1. 2. 3. 4. 5. 6.

19 Omnia, & singula, quæ in hac sacra Synodo decreta, actaque sunt, qua debemus obedientia, ac reuerentia, auctoritati ac iudicio sanctæ Romanæ Ecclesie, omnium Ecclesiarum matris, & magistræ semper emendanda, & corrigenda subijcimus.

Finis. Laus Deo.